

Tradus și revizuit de IER (<http://ier.gov.ro/>)

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

DECIZIE

Cererea nr. 26220/10

Elena ILIE

împotriva României

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită la 3 septembrie 2019 într-o cameră compusă din:

Faris Vehabović, *președinte*,

Iulia Antoanella Motoc,

Péter Paczolay, *judcători*,

și Andrea Tamietti, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere cererea menționată anterior, introdusă la 30 aprilie 2010, având în vedere observațiile prezentate de Guvernul pârât și cele prezentate în replică de reclamantă,

După ce a deliberat în acest sens, pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. Reclamanta, doamna Elena Ilie, este resortisant român, s-a născut în 1944 și locuiește în Vâlcea. Aceasta a fost reprezentată în fața Curții de doamna A. E. Neagoe, avocat în Drăgășani.

2. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

A. Circumstanțele cauzei

3. Faptele cauzei, astfel cum au fost expuse de părți, pot fi rezumate după cum urmează.

4. În 1991, întemeindu-se pe legislația națională relevantă referitoare la proprietatea naționalizată de regimul comunist, ascendentă reclamantei a

solicitat autorităților naționale recunoașterea drepturilor sale de proprietate asupra unui teren de 657,4 m² și retrocedarea terenului. Cererea ascendentei reclamantei a fost admisă și reclamanta a moștenit terenul după decesul ascendentei sale.

1. Primul litigiu

5. La 11 aprilie 2005, persoane particulare au introdus o acțiune, *inter alia*, împotriva reclamantei solicitând anularea actelor emise de autoritățile care au recunoscut drepturile de proprietate ale ascendentei reclamantei asupra terenului (a se vedea supra, pct. 4).

6. Prin hotărârea din 5 septembrie 2006, Judecătoria Drăgășani („judecătoria”), în complet de judecător unic, respectiv M.F., a admis acțiunea persoanelor particulare, observând că unul dintre actele în litigiu nu îndeplinea condițiile legale pentru eliberarea unui astfel de document, deoarece fusese întocmit și semnat de numai două dintre persoanele competente. Curtea a reținut că autoritățile au admis că terenul nu aparținuse ascendentei reclamantei și că eliberarea actelor contestate fusese o greșeală. Mai mult, reclamanta nu a prezentat niciun act care să poată proba că terenul aparținuse ascendentei sale înainte de a fi naționalizat.

7. Prin hotărârea definitivă din 13 februarie 2007, Tribunalul Vâlcea („tribunalul”) a admis recursul reclamantei împotriva hotărârii și a casat-o. Tribunalul a reținut că judecătoria apreciasse în mod greșit probele și ignorase consecințele hotărârilor definitive anterioare. În mare parte pe baza aceluiași probe, instanțele recunoscuseră deja – prin hotărârile definitive pronunțate în litigii anterioare care implicau ascendenții părților și care puteau fi, de asemenea, opuse persoanelor particulare – dreptul ascendentei reclamantei ca terenul să fie retrocedat acesteia și valabilitatea actelor eliberate acesteia de către autorități. Această concluzie a fost coroborată și cu alte probe aflate la dosar. Faptul că unul dintre acte fusese întocmit și semnat de numai două dintre persoanele competente nu constituia un motiv de anulare în legislația relevantă.

2. Al doilea litigiu

8. La 10 mai 2007, aceleași persoane particulare au introdus o acțiune împotriva reclamantei prin care solicitau pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să constate că acestea dobândiseră drepturi de proprietate asupra terenului (supra, pct. 4) prin prescripție.

9. Prin hotărârea din 6 decembrie 2007, judecătoria a admis acțiunea persoanelor particulare .

10. Prin hotărârea definitivă din 27 mai 2008, tribunalul, în complet de trei judecători, și anume M.V., G.D. și L.I., a respins apelul reclamantei împotriva hotărârii. Instanța a constatat că, potrivit probelor disponibile, persoanele

particulare și ascendenții lor avuseseră neîntrerupt posesia terenului în litigiu mai mult de 30 de ani.

3. Al treilea litigiu

11. Invocând hotărârile din 6 decembrie 2007 și 27 mai 2008, aceleași persoane particulare au introdus o acțiune împotriva reclamantei având ca scop pronunțarea unei hotărâri judecătorești pentru ca reclamanta să le restituie terenul (a se vedea supra, pct. 4).

12. Judecătoria, în complet de judecător unic, respectiv M.F., a fost sesizată cu soluționarea procesului.

13. La 3 februarie 2009, reclamanta a formulat o cerere de recuzare a judecătorului M.F. și a solicitat atribuirea cauzei unui alt judecător. Aceasta a argumentat că au fost îndeplinite condițiile prevăzute la art. 27 alin. (7) din Codul de procedură civilă. Judecătorul M.F. își exprimase deja opinia în cauză prin pronunțarea hotărârii din 5 septembrie 2006 în procesul care privea aceleași părți și validitatea actelor care atestau drepturile de proprietate ale acesteia asupra terenului în cauză.

14. Printr-o încheiere interlocutorie din 3 februarie 2009, supusă recursului împreună cu hotărârea pe fond, judecătoria, cu președintele instanței ca judecător unic și decizând în camera de consiliu, fără prezența părților care fuseseră citate să se prezinte la ședință, a respins cererea reclamantei. Acesta a considerat că nu erau îndeplinite motivele de incompatibilitate invocate de reclamantă pentru revocarea judecătorului.

15. Prin hotărârea din 7 aprilie 2009, judecătoria, în complet de judecător unic, respectiv M.F., a admis acțiunea persoanelor particulare. A reținut că era clar că atât reclamanta, cât și persoanele particulare avuseseră drepturi de proprietate asupra terenului în cauză. Totuși, persoanele particulare dovediseră că drepturile de proprietate ale ascendenților lor asupra terenului fuseseră mai bine caracterizate decât cele ale ascendentei reclamantei, deoarece, *inter alia*, aceasta și persoanele particulare avuseseră posesia terenului în mod neîntrerupt mai mult de 30 de ani. Mai mult, un titlu de proprietate înregistrat în Cartea Funciară, precum cel deținut de persoanele particulare, avea întâietate asupra unui titlu care nu era înregistrat. Instanța a concluzionat că drepturile de proprietate recunoscute de hotărârile din 6 decembrie 2007 și 27 mai 2008 erau mai bine caracterizate. În sfârșit, reclamanta deținea doar un act care îi dădea dreptul de posesie asupra terenului, care fusese emis fără respectarea tuturor prevederilor legale și, în special, care nu era semnat de toate persoanele necesare. Un titlu de proprietate oficial nu fusese emis reclamantei la prezentarea actului mai sus menționat. În sfârșit, instanța a respins excepția de *res judicata* formulată de reclamantă pe motiv că procedurile în instanță la care se referise aceasta nu priveau aceleași părți, obiect și circumstanțe.

16. Reclamanta a declarat recurs atât împotriva hotărârii, cât și a încheierii interlocutorii din 3 februarie 2009. Aceasta a argumentat că instanța de prim

grad apreciasse greșit probele și că respinsese în mod nelegal excepția sa de *res judicata* și cererea de recuzare a judecătorului M.F. Recursul a fost examinat de tribunal, cu M.V., G.D. și L.I. în complet de trei judecători.

17. La o dată neprecizată, cei trei judecători menționați mai sus au formulat cerere de abținere din cauză. Au arătat că nu întruneau condițiile necesare pentru examinarea cauzei deoarece pronunțaseră hotărârea din 27 mai 2008.

18. Prin încheierea interlocutorie din 16 noiembrie 2009 nesupusă apelului, tribunalul, în complet de trei judecători deliberând în camera de consiliu fără citarea părților, a respins cererea de abținere formulată de M.V., G.D. și L.I. Tribunalul a statuat că, luând în considerare motivele oferite de judecători, probele din dosar și prevederile art. 24 din Codul de procedură civilă, nu existau motive de abținere.

19. Prin hotărârea definitivă din 24 noiembrie 2009, tribunalul, cu M.V., G.D. și L.I. în complet de trei judecători, a respins recursul reclamantei. Tribunalul a statuat că era clar că ambele părți dețineau titluri asupra aceluiași teren și că aceste titluri trebuiau comparate, pentru a vedea care era mai bine caracterizat și preferabil. Luând în considerare factori precum actele originale deținute de ascendenții părților, circuitul dreptului de proprietate asupra terenului de la momentul când a fost moștenit, valoarea probatorie a titlurilor de proprietate deținute de părți și înregistrarea titlurilor de proprietate în Cartea Funciară, tribunalul a achiesat la constatarea primei instanțe că titlul de proprietate al persoanelor particulare era mai bine caracterizat și, prin urmare, preferabil celui al reclamantei. Cu privire la argumentul reclamantei că excepția sa de *res judicata* fusese respinsă nelegal de instanța inferioară, tribunalul a reținut că procedurile judiciare care implicau pe ascendenții părților la care se referise aceasta nu priveau aceleași părți, obiect și circumstanțe. În special, deși cauza pendinte în fața instanței privea același teren și câteva din aceleași părți, avea la bază circumstanțe diferite. Prin urmare, toate părțile din proces obținuseră recunoașterea drepturilor lor de proprietate asupra terenului și, astfel, în acest proces tribunalul era solicitat doar să compare respectivele drepturi pe baza anumitor factori. În sfârșit, cu privire la argumentele reclamantei potrivit cărora instanța inferioară respinsese nelegal cererea sa de recuzare a judecătorului M.F., tribunalul a reținut că nu existau motive de recuzare în sensul art. 24 alin. (1) și art. 27 alin. (7) din Codul de procedură civilă.

B. Dreptul intern relevant

20. Dispozițiile relevante din Codul de procedură civilă, astfel cum erau în vigoare la momentul faptelor, se citesc astfel:

Articolul 24

„Judecătorul care a pronunțat o hotărâre într-o pricină nu poate lua parte la judecata aceleiași pricini în apel sau în recurs și nici în caz de rejudicare după casare.”

Articolul 25

„Judecătorul care știe că există un motiv de recuzare în privința sa este dator să înștiințeze pe șeful lui și să se abțină de la judecarea pricinii.”

Articolul 26

„Abținerea se propune de judecător și se judecă potrivit normelor prevăzute de art. 30, 31 și 32.”

Articolul 27

Judecătorul poate fi recuzat:

[...]

7. dacă și-a spus părerea cu privire la pricina ce se judecă;

”

Articolul 30

„Recuzarea judecătorului se hotărăște de instanța respectivă, în alcătuirea căreia nu poate să intre cel recuzat.

[...]”

Articolul 31

„Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților și ascultând pe judecătorul recuzat.

[...]”

Articolul 34

„Încheierea prin care s-a încuviințat sau respins abținerea, ca și aceea prin care s-a încuviințat recuzarea, nu este supusă la nicio cale de atac.

Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai o dată cu fondul.

Când instanța superioară de fond constată că recuzarea a fost pe nedrept respinsă, reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță.”

C. Materiale de drept comparat

21. Curtea a realizat un studiu comparativ al legislației din 28 de state membre ale Consiliului Europei [Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Italia, Lituania, Republica Macedoniei de Nord, Norvegia, Polonia, Portugalia, Federația Rusă, Serbia, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Ucraina și Regatul Unit (Anglia și Țara Galilor)] și din două state care nu sunt membre ale Consiliului Europei (Canada și Statele Unite ale Americii). Studiul sugerează că în sistemele juridice civile din toate

aceste state membre există trei motive comune de abținere a judecătorilor: (i) judecătorul este parte sau are un interes special în soluționarea cauzei; (ii) judecătorul are o legătură de rudenie cu una dintre părțile din proces și (iii) judecătorul a participat anterior în cadrul aceleiași proceduri în altă calitate procesuală.

22. În 17 state membre ale Consiliului Europei, și anume Austria, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Franța, Germania, Ungaria, Islanda, Italia, Lituania, Republica Macedonia de Nord, Polonia, Federația Rusă, Serbia, Slovenia, Turcia și Ucraina, codurile civile relevante includ o clauză generală care impune judecătorului să se abțină în toate celelalte situații care pot naște o îndoială cu privire la imparțialitatea acestuia.

23. Cererea de abținere formulată de judecător este, în cele mai multe state ale Consiliului Europei, examinată de președintele instanței sau de alt judecător sau complet și nu este soluționată de judecătorul respectiv. În opt state membre ale Consiliului Europei (Azerbaidjan, Croația, Estonia, Finlanda, Norvegia, Slovenia, Suedia și Bulgaria) există obligația juridică explicită de a motiva respingerea unei cereri de abținere. În 14 state membre ale Consiliului Europei [Austria, Bosnia și Herțegovina, Republica Cehă, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Republica Macedonia de Nord, Portugalia, Federația Rusă, Serbia, Spania, Turcia și Regatul Unit (Anglia și Țara Galilor)] o asemenea obligație nu este în mod explicit prevăzută, dar poate fi dedusă din cadrul juridic relevant. În celelalte nouă state membre ale Consiliului Europei nu există obligația juridică, fie explicită sau dedusă, de a motiva respingerea unei cereri de abținere.

24. În sistemul de common-law canadian la nivel federal, potrivit „Ethical Principles for Judges” [Principii etice pentru judecători], document neobligatoriu, dar totuși foarte apreciat, emis de Consiliul judiciar canadian, judecătorii ar trebui să se abțină: (i) în orice cauză în care aceștia consideră că nu vor fi în măsură să judece imparțial și (ii) în orice cauză în care aceștia consideră că o persoană rațională, corectă și informată ar avea o suspiciune rezonabilă privind conflictul dintre interesul personal al judecătorului (ori al membrilor apropiați de familie ai judecătorului sau al unor prieteni apropiați sau asociați) și datoria judecătorului.

25. La nivel federal nu există o reglementare explicită cu privire la autoritatea care examinează cererile de abținere ale judecătorilor. Totuși, practica este aceea că judecătorii se pot abține fără ca deciziile lor să fie examinate de alt judecător sau organ al statului, inclusiv de colegii de complet ai acestora. Documentul „Principii etice pentru judecători” sugerează că cea mai bună abordare este aceea ca judecătorul care consideră că poate exista o temere rezonabilă de părtinire să ia decizia fără a solicita acordul părților, consultându-se poate cu judecătorul șef sau cu alți colegi. Cu toate acestea, dacă se invocă părtinirea ca motiv de recurs, instanța superioară va evalua „temerea rezonabilă de părtinire”, care ar putea fi un motiv de anulare a

sentinței. Nu există obligația juridică de a motiva respingerea unei cereri de abținere.

26. În Statele Unite ale Americii, la nivel federal, judecătorul trebuie să se abțină în orice procedură în care imparțialitatea acestuia poate fi contestată în mod rezonabil [28 U.S. Code § 455 (a)]. În plus, acesta trebuie să se abțină în următoarele circumstanțe [28 U.S. Code § 455 (b)]: (i) atunci când acesta are o preferință sau prejudecată personală cu privire la una dintre părți sau cunoștințe personale despre probatoriul contestat cu privire la procedură; (ii) atunci când în practica privată acesta a acționat ca avocat în chestiunea în litigiu, sau un avocat alături de care a profesat anterior a acționat, în timpul asocierii lor, ca avocat în chestiune, sau judecătorul sau un asemenea avocat a fost martor-cheie în această chestiune; (iii) atunci când acesta a fost angajat al guvernului și în această calitate a participat ca consilier, consultant sau martor-cheie în procedură sau a exprimat o opinie cu privire la fondul cauzei în discuție; (iv) atunci când acesta cunoaște că el însuși, individual sau ca reprezentant, sau soțul acestuia sau copilul său minor domiciliat în gospodăria sa are un interes financiar în chestiunea în litigiu sau cu privire la una dintre părțile din proces, sau oricare alt interes care poate fi afectat în esență de soluționarea procesului; (v) atunci când acesta sau soțul acestuia, sau o persoană care are o legătură de rudenie până la gradul al treilea cu oricare dintre aceștia, sau soțul unei asemenea persoane este parte în proces, sau un funcționar, director sau împuternicit al unei părți în proces acționează ca avocat în proces; este cunoscut de judecător ca având un interes care poate fi afectat în esență de soluționarea procesului; sau este cunoscut judecătorului că este posibil să fie un martor-cheie în proces.

27. În majoritatea statelor federale, judecătorii Curții Supreme a statului hotărăsc cu privire la cererile de abținere, fără posibilitatea revizuirii de către Curtea Supremă a Statelor Unite. Nu există obligația juridică la nivel federal de a motiva respingerea unei cereri de abținere.

D. Materiale internaționale relevante

28. Materiale internaționale relevante cu privire la imparțialitatea judecătorilor pot fi găsite în *Harabin împotriva Slovaciei* (nr. 58688/11, pct. 104-110, 20 noiembrie 2012).

CAPETE DE CERERE

29. Reclamanta s-a plâns în temeiul art. 6 din Convenție că procesul civil care se încheiase cu pronunțarea hotărârii definitive din 24 noiembrie 2009 a Tribunalului Vâlcea nu a fost echitabil din cauză că: (i) instanței de prim grad și celei de ultim grad care examinaseră cauza le lipsise imparțialitatea,

deoarece examinaseră anterior alte cauze privind aceleași părți și aceleași circumstanțe și (ii) instanțele apreciaseră probele în mod greșit și interpretaseră greșit dispozițiile legale aplicabile.

30. Bazându-se pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reclamanta s-a plâns că drepturile sale patrimoniale fuseseră încălcate deoarece fusese lipsită de lotul de teren care îi fusese dat în mod pretins legal în conformitate cu legile relevante privind restituirea proprietății.

ÎN DREPT

A. Plângerea în temeiul art. 6 din Convenție privind pretinsa lipsă de imparțialitate a judecătorilor

31. Reclamanta s-a plâns că procesul civil care se încheiase cu hotărârea definitivă a Tribunalului Vâlcea din 24 noiembrie 2009 fusese inechitabil din cauză că tuturor judecătorilor care au examinat cauza le lipsise imparțialitatea. Aceasta a invocat art. 6 din Convenție, care, în măsura relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.”

1. Argumentele părților

32. Guvernul a argumentat că judecătorii M.F., M.V., G.D. și L.I. nu erau împiedicați în temeiul art. 24 din Codul de procedură civilă de la examinarea celui mai recent litigiu introdus de persoanele particulare împotriva reclamantei. Prevederea din Codul de procedură civilă mai sus menționată era o normă de ordine publică și făcea obiectul unei interpretări stricte. Mai mult, declarația comună făcută de judecătorii M.V., G.D. și L.I. prin care solicitau abținerea de la judecarea cauzei nu constituise o cerere efectivă de abținere deoarece aceștia nu arătaseră motivele care stăteau la baza abținerii care s-ar fi putut aplica în cazul lor. Mai mult, judecătorul M.F. nu exprimase niciodată o opinie personală cu privire la procedurile în cauză atunci când erau pendinte în fața sa, fie în timpul procesului în cauză, sau în afara acestuia.

33. Litigiul împotriva reclamantei fusese examinat prin parcurgerea a două grade de jurisdicție, cu respectarea principiului contradictorialității, nu avusese caracter arbitrar și reclamantei i se permisesese să își prezinte argumentele și pretențiile.

34. Reclamanta a argumentat că instanța de prim grad care examinase cel mai recent litigiu introdus împotriva acesteia de persoanele particulare ignorase faptul că actul care îi dădea dreptul de posesie asupra terenului nu era singurul act care confirma drepturile sale de proprietate asupra terenului. Respectiva instanță nu ținuse seama de hotărârea definitivă pronunțată de

instanțele anterioare în litigiile care o implicau pe reclamantă și pe ascendenții persoanelor particulare. Hotărârea în chestiune recunoscuse dreptul de proprietate al ascendentei acesteia asupra terenului.

35. Cererea de recuzare a judecătorului M.F. formulată de reclamantă fusese respinsă de instanță, cu toate că judecătorul își exprimase deja opinia în cauză atunci când a pronunțat hotărârea din 5 septembrie 2006 și fusese clar că opinia sa cu privire la validitatea actului care îi dădea reclamantei dreptul de posesie asupra terenului nu avea să se schimbe. Mai mult, recursul formulat de reclamantă împotriva hotărârii din 7 aprilie 2009 fusese examinat de un complet de judecători cărora, de asemenea, le lipsise imparțialitatea.

36. Reclamanta a invocat faptul că instanțele naționale oferiseră o interpretare extrem de îngustă asupra motivelor pentru recuzarea judecătorului.

2. Motivarea Curții

37. Curtea reiterează principiile stabilite în jurisprudența sa privind lipsa de imparțialitate a judecătorilor [a se vedea, printre altele, *Micallef împotriva Maltei* (MC), nr. 17056/06, pct. 93-99, CEDO 2009].

38. În prezenta cauză, Curtea observă că nu există probe suficiente că judecătorii care au examinat cel mai recent litigiu introdus de persoanele particulare împotriva reclamantei (a se vedea supra, pct. 11-19) au acționat pe baza unor prejudecăți personale împotriva acesteia.

39. În aceste circumstanțe, Curtea va examina dacă, având în vedere natura și amploarea implicării judecătorilor M.F., M.V., G.D. și L.I. în cel mai recent litigiu introdus de persoanele particulare împotriva reclamantei, existau temeri obiectiv justificate de părtinire decurgând din implicarea acelorași judecători în cele două litigii anterioare împotriva acesteia. Aceasta ar fi situația, de exemplu, dacă chestiunile de a căror soluționare s-au ocupat succesiv ar fi fost similare, sau cel puțin dacă diferența dintre acestea ar fi neglijabilă (a se vedea, printre altele, *Fazlı Aslaner împotriva Turciei*, nr. 36073/04, pct. 32, 4 martie 2014, cu trimiterile suplimentare).

40. Temerile reclamantei față de lipsa de imparțialitate a celor patru judecători se bazau pe faptul că aceștia, începând cu anul 2006, pronunțaseră două decizii în trei litigii separate care implicau aceleași părți și un obiect conex, și anume drepturile de proprietate ale persoanelor particulare și ale reclamantei asupra aceluiași lot de teren (a se vedea supra, pct. 4). În special, în timpul primului litigiu, M.F., în calitate de judecător în completul instanței de prim grad (a se vedea supra, pct. 6), admisesese acțiunea introdusă de persoanele particulare împotriva reclamantei prin care acestea solicitau anularea actelor emise de autoritățile care au recunoscut drepturile de proprietate ale ascendentei acesteia asupra terenului. Totuși, decizia judecătorului M.F. a fost casată de instanța de recurs care a recunoscut drepturile de proprietate ale reclamantei asupra terenului în chestiune (a se vedea supra, pct. 7). În plus, în cadrul celui de-al doilea litigiu, judecătorii

M.V., G.D. și L.I., pronunțându-se în ultimă instanță (a se vedea supra, pct. 10), admiseseră acțiunea introdusă de persoanele particulare împotriva reclamantei prin care solicitau pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să recunoască că acestea dobândiseră drepturi de proprietate asupra terenului prin prescripție.

41. Curtea observă că al treilea litigiu dintre reclamantă și persoanele particulare avea la origine primele două litigii în care erau implicați judecătorii M.F., M.V., G.D. și L.I. Totuși, nu se poate afirma că al treilea litigiu privea aceleași fapte sau aceleași probe ca primele două litigii. Al treilea litigiu a privit numai compararea titlurilor de proprietate ale părților asupra terenului în cauză, iar funcția instanțelor naționale fusese aceea de a stabili, pe baza mai multor factori obiectivi, care dintre cele două titluri era mai bine caracterizat (a se vedea supra, pct. 19). În acest context, nu mai exista posibilitatea de a reexamina validitatea hotărârilor pronunțate în cele două litigii anterioare care au rămas definitive și executorii. Astfel, în cadrul celui de-al treilea litigiu, instanțele naționale nu au fost sesizate să aprecieze și să stabilească dacă au aplicat corect dreptul intern relevant în cauzele reclamantei sau ale persoanelor particulare sau dacă au comis o eroare de interpretare sau de aplicare a legislației relevante în cele două litigii anterioare (în contrast cu *San Leonard Band Club împotriva Maltei*, nr. 77562/01, pct. 63-64, CEDO 2004-IX).

42. Este adevărat că în cadrul ultimului litigiu, judecătorul M.F. făcuse o expunere similară cu cea formulată în cadrul primului litigiu, și anume că actul care îi dădea reclamantei dreptul de posesie asupra terenului nu era semnat de toate persoanele necesare (a se vedea supra, pct. 6, 7 și 15). Este de asemenea adevărat că în cadrul celui de-al treilea litigiu instanțele interne au făcut trimitere la hotărârile pronunțate în cadrul celui de-al doilea litigiu în măsura în care acestea au recunoscut drepturile de proprietate ale persoanelor particulare asupra terenului în cauză (a se vedea supra, pct. 15 și 19). Cu toate acestea, Curtea observă că expunerea și hotărârile menționate au devenit *res judicata*, ceea ce înseamnă că instanțele respective și oricare alte instanțe erau ținute de constatările instanțelor naționale în cele două litigii anterioare cu privire la aspectele de mai sus.

43. Curtea nu este convinsă nici de argumentul reclamantei potrivit căruia instanța de prim grad, care examinase cel mai recent litigiu, nu ținuse seama de hotărârea definitivă pronunțată de instanțe în litigiile care o opuneau ascendenților persoanelor particulare și, prin urmare, ignorase faptul că actul care îi dădea dreptul de posesie asupra terenului nu era singurul document care confirma drepturile sale de proprietate asupra terenului. În acest sens, Curtea observă că cele două complete de judecători care au examinat al treilea litigiu au recunoscut în mod expres că ambelor părți în proces li se confirmaseră drepturile de proprietate asupra terenului în cauză (a se vedea supra, pct. 15 și 19). Această recunoaștere se întemeia pe probele disponibile, care includeau nu numai actele eliberate părților de autoritățile administrative

relevante, ci și hotărârile definitive anterioare pronunțate de instanțele naționale în diferitele litigii privind părțile și ascendenții acestora.

44. Curtea observă în continuare că, în cadrul celui de-al treilea litigiu, reclamanta a solicitat recuzarea judecătorului M.F. deoarece aceasta își exprimase deja opinia în cauză prin pronunțarea hotărârii din 5 septembrie 2006 (a se vedea supra, pct. 15). Mai mult, judecătorii M.V., G.D. și L.I. au formulat cereri de abținere din cauză arătând doar că pronunțaseră hotărârea definitivă din 27 mai 2008 (a se vedea supra, pct. 19). Totuși, aceștia din urmă nu s-au referit la niciun motiv specific de revocare sau abținere prevăzut de lege și care se aplica în cazul lor. În consecință, Curtea consideră că cererea lor de abținere a fost doar o măsură de precauție.

45. Curtea observă în continuare în această privință că atât cererea reclamantei de recuzare, cât și cererea de abținere a judecătorilor M.V., G.D. și L.I. au fost respinse după ce fuseseră examinate în mod corespunzător de instanțe, în complete în alcătuirea cărora nu intrau judecătorii a căror imparțialitate era pusă în discuție. Instanțele au explicat că niciunul dintre motivele de revocare sau abținere prevăzut de art. 24 alin. (1) și/sau art. 27 alin. (7) din Codul de procedură civilă nu era întrunit cu privire la judecătorii în cauză (a se vedea supra, pct. 14, 18 și 19).

46. Având în vedere dispozițiile exprese din dreptul intern relevant (a se vedea supra, pct. 20) și lipsa unei asemenea legături strânse între cele trei litigii încât să pună la îndoială imparțialitatea celor patru judecători, Curtea apreciază că motivele avansate de instanțele naționale pentru respingerea cererii de recuzare și a cererii de abținere nu erau nici arbitrar, nici nerezonabile și, deși succinte, erau suficiente pentru a risipi orice îngrijorare privind lipsa de imparțialitate a judecătorilor în cauză (a se vedea supra, pct. 18).

47. Având în vedere cele menționate anterior, Curtea constată că îndoielile reclamantei față de imparțialitatea judecătorilor care au examinat cel de-al treilea litigiu introdus împotriva sa de persoanele particulare nu pot fi considerate ca fiind obiectiv justificate.

48. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

B. Alte capete de cerere

49. În temeiul art. 6 din Convenție, reclamanta s-a plâns de caracterul inechitabil al procesului civil care se încheiase cu hotărârea definitivă din 24 noiembrie 2009 a Tribunalului Vâlcea deoarece instanțele apreciaseră greșit probele și interpretaseră eronat dispozițiile legale aplicabile.

50. În temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 din Convenție, reclamanta s-a plâns de încălcarea dreptului său de proprietate.

51. Curtea a examinat aceste capete de cerere astfel cum au fost prezentate de reclamantă. Cu toate acestea, având în vedere toate elementele de care

dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la capetele de cerere respective, Curtea nu constată nicio aparentă încălcare a drepturilor și a libertăților stabilite în Convenție sau în protocoalele la aceasta.

52. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate,

Declară cererea inadmisibilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 26 septembrie 2019.

Andrea Tamietti
Grefier adjunct

Faris Vehabović
Președinte